

Καλησπέρα σε όλους και σε όλες
Οι Εκδόσεις των Συναδέλφων και η κολεκτίβα εργασίας ΤΟ ΠΑΓΚΑΚΙ
καλωσορίζουμε τον Ραούλ Ζιμπέκι και όλες σας σε αυτή την εκδήλωση.

- Η σημερινή εκδήλωση θα μπορούσε να έχει δύο τίτλους:

Αλλάζοντας τον κόσμο από τα πάνω? Ερωτηματικό.

Αλλάζοντας τα κόσμο από τα κάτω? Ερωτηματικό.

- Στον πρώτο τίτλο ?Αλλάζοντας τον κόσμο από τα πάνω? το ερωτηματικό, τα ερωτηματικά, προκύπτουν αβίαστα από την δεκαετή και βάλε εμπειρία διακυβέρνησης πολλών χωρών της Λ.Α. από προοδευτικές κυβερνήσεις.

-1990 έως 2005: μεγάλοι αντισυστημικοί αγώνες, κινήματα με διαφορετικά χαρακτηριστικά οργάνωσης, εξεγέρσεις μαζικές, οδήγησαν, σε μια σειρά από χώρες της Λ.Α.. στην ανάληψη της κρατικής εξουσίας από "αριστερές" (εντός εισαγωγικών ή όχι) κυβερνήσεις.

- Βολιβία, Βραζιλία, Αργεντινή, Βενεζουέλα, Εκουαδόρ, Ουρουγουάη... όλοι, ακόμα και πιο απαισιόδοξοι και σκεπτικιστές από μας, θυμόμαστε πόσο είχαμε μολυνθεί από την ελπίδα όταν στην μία χώρα πίσω από την άλλη αναλάμβαναν την κρατική εξουσία κυβερνήσεις αριστερές που έμοιαζαν ότι θα υπακούσουν στα προτάγματα των κινημάτων που τις ανέδειξαν και υπόσχονταν ότι θα εκπληρώσουν τα όνειρα αυτών των κινημάτων για ριζικό μετασχηματισμό της κοινωνίας.

- 10 χρόνια μετά η λέξη που περιγράφει τις πραγματικότητες των χωρών του "προοδευτικού" μπλογκ είναι μία: ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ. Ίσως, πει κανείς, είναι υπερβολική η λέξη. Όμως όχι αν κρίνουμε από τις πραγματικότητες του σήμερα:

- Βενεζουέλα του σήμερα = πείνα. βία, χάος, αυταρχισμός, καταστολή. Αργεντινή = επάνοδος ακραία νεοφιλελεύθερης κυβέρνησης. Βραζιλία = αποδυνάμωση των κινημάτων, σκάνδαλα, διαφθορά και καταστολή οποιουδήποτε κινήματος αντιτίθεται σε mega-προγράμματα, τύπου μουντιάλ και Ολυμπιάδες. Εκουαδόρ = συγκεντρωτισμός, καταστολή, προδοσία -του πλέον ριζοσπαστικού σε όλο τον πλανήτη- Συντάγματος. Βολιβία = συμμαχίες με τις πλέον συντηρητικές τάξεις ενάντια στις οποίες έγινε η εξέγερση, περιθωριοποίηση και δαιμονοποίηση των πιο ριζοσπαστικών, ιθαγενικών κατά βάση, κομματιών του κινήματος.

- ?Είναι μόνο αυτός ο απολογισμός? θα ρωτήσετε. Όχι. Αυτό είναι το αποτέλεσμα που μπορεί κανείς να περιγράψει για το σήμερα και που δεν αμφισβητείται. Στο ενδιάμεσο υπήρξε μια διαδικασία που καλυτέρευε τις ζωές πολλών ανθρώπων μέσα από μια αναδιανομή του πλούτου αλλά που απείχε παρασάγγας από αυτό που θα λέγαμε ότι είναι το ζητούμενο για όποια αριστερά: τον ριζικό μετασχηματισμό των παραγωγικών σχέσεων, των πολιτισμικών σχέσεων, των κοινωνικών σχέσεων εν τέλει.

- Υπάρχουν πολλά ερωτηματικά για το πώς φτάσαμε στις πραγματικότητες του 2017 στην Λ.Α. Δεν έχουμε τις απαντήσεις, μπορούμε όμως να παρατηρήσουμε μερικά στοιχεία που αφορούν όλα τα «προοδευτικά» κράτη της Λ.Α.
- Μία πρώτη παρατήρηση είναι ότι δεν υπήρξε σε καμιά περίπτωση αμφισβήτηση του καπιταλιστικού αναπτυξιακού μοντέλου. Μία δεύτερη είναι ότι υπήρξε συγκέντρωση και όχι διάχυση και μοίρασμα εξουσιών, Και ως εκ τούτου, αποδυνάμωση όποιων αυτόνομων δομών οργάνωσης της ζωής των κοινωνιών είχαν επιτύχει τα κινήματα. Στην ουσία υπήρξε προσπάθεια ισχυροποίησης του κράτους και συγκέντρωση εξουσιών στο κράτος ως μορφή, δομή και μηχανισμό οργάνωσης της κοινωνίας. Είναι μόνο μερικές παρατηρήσεις που τις βάζουμε στο τραπέζι της συζήτησης.
- Και θα τελειώσουμε με αυτόν τον πρώτο κύκλο ερωτήματος «?αλλάζοντας τον κόσμο από τα πάνω?» παραθέτοντας κάποια λόγια του Σουμπκομαντάντε Μάρκος:

«Συνεχίζει να υπάρχει αυτή η προσδοκία: ότι είναι δυνατό η αριστερά, αυτή που, τέλος πάντων, λέμε «αριστερά» τώρα, να φτάσει στην εξουσία ατιμώρητα. Που πάει να πει: να φτάσει να κυβερνά χωρίς να σταματήσει να είναι αριστερά. Η εμπειρία σε μια σειρά από χώρες του κόσμου, μπορεί να μας διηγηθεί το αντίθετο: μας διηγείται για έναν κόσμο της αριστεράς, συνεπή –όχι απαραίτητα ριζοσπαστικό αλλά συνεπή– που τη στιγμή που φτάνει στη εξουσία, παύει να είναι αριστερά. Διαφέρει η ταχύτητα, διαφέρει το βάθος, όμως αναντίρρητα, μεταμορφώνονται. Αυτό είναι που εμείς, οι Ζαπατίστας, αποκαλούμε «οι στομαχικές συνέπειες» της εξουσίας: η εξουσία ή σε χωνεύει ή σε χέζει».

.- Είναι λόγια κατηγορηματικά, είναι μία θέση, όμως τα παραθέτουμε όχι γιατί απαραίτητα τα ασπαζόμαστε συλλογικά αλλά επειδή προέρχονται από ένα κίνημα με μεγάλο ηθικό βάρος που αμφισβητεί έμπρακτα, μέσα από τις μορφές διακυβέρνησης που έχει αναπτύξει, την αναγκαιότητα της ύπαρξης του κράτους ως μορφή οργάνωσης της κοινωνίας και, γι' αυτό, αξίζει –νομίζουμε- να τα σκεφτούμε:

Και ερχόμαστε σε αυτό που θα μπορούσε να είναι ο δεύτερος τίτλος της σημερινής εκδήλωσης:

?Αλλάζοντας τον κόσμο από τα κάτω?

- Ερωτηματικά. πολλά ερωτηματικά. Κυρίως επειδή αυτό το «από κάτω» είναι αόρατο. Δεν είναι ότι δεν υπάρχει. Αλλά εδώ, στη Δύση, και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και τα εναλλακτικά μέσα πληροφόρησης και εμάς τους ίδιους

ακόμα, μας ελκύουν πάντα οι φλόγες και οι εκρήξεις των μεγάλων εξεγέρσεων και ουδέποτε ή πολύ λίγο ασχολούμαστε με τα υπόγεια, βουβά συνήθως κύματα, που μένουν όταν αποσύρονται τα μεγάλα κύματα των εξεγέρσεων. Βουβά, αόρατα και υπόγεια αλλά αλλάζουν το βυθό πάνω στον οποίο θα χτιστεί το ξέσπασμα των επόμενων μεγάλων κυμάτων.

- Είναι αλήθεια πως ξέρουμε τα ελάχιστα, αν όχι καθόλου, για τα κινήματα των από κάτω στην Λ.Α.
- Ποιος, για παράδειγμα, μιλάει σήμερα για τους Ζαπατίστας? Ποιος ξέρει τι συμβαίνει με τις καταλήψεις εργοστασίων στην Αργεντινή
- ? Ποιος ξέρει πώς οργανώνουν τη ζωή τους οι *riqueteros*? Ποιος αναρωτιέται πώς και εάν λύνει τις αντιφάσεις του το MST, το μεγαλύτερο αγροτικό κίνημα στον κόσμο? Ποιος ξέρει ότι δύο χρόνια τώρα υπάρχουν χιλιάδες κατελιμμένα σχολεία στην Βραζιλία? Ποιος μαθαίνει πώς οργανώνουν οι κάτοικοι τη ζωή τους σε εκατοντάδες παραγκουπόλεις στο κέντρο του Μπουένος Άιρες, του Ρίο ντε Τζανέιρο και της Πόλης του Μεξικού? Ποιος ρωτάει αν έμεινε κάτι, πέρα βέβαια από τον Μοράλες και τον Κορρέα, από τις μεγάλες εξεγέρσεις των ιθαγενών στη Βολιβία και το Εκουαδόρ? Ποιος νοιάζεται για το αν υπάρχουν οργανωμένες αντιστάσεις που δίνουν λύσεις στα καθημερινά προβλήματα πείνας του βενεζολάνικου λαού? Ποιος ξέρει κάτι για τις οργανωμένες αντιστάσεις ζωής απέναντι στις ναρκομαφίες και το κράτος σε όλες τις πολιτείες του Μεξικού? Ποιος άκουσε ποτέ ότι στην Κολομβία, πέρα από τις FARG, υπάρχουν αγροτικά, ιθαγενικά και αφροκολομβιανά κινήματα?
- Πολλά τα ερωτηματικά και ο στόχος της σημερινής συνάντησης με τον Ραούλ Ζιμπέκι είναι να ακούσουμε. Να μάθουμε εάν οι μεγάλοι αντισυστημικοί αγώνες της δεκαετίας του 1990 στην Λ.Α. χάθηκαν ή αν, πέρα από τις προοδευτικές κυβερνήσεις που χάθηκαν στην μετάφραση, έσπειραν και έθρεψαν και σπόρους χειραφέτησης. Χειραφέτησης και αυτονομίας. Και από το κράτος και από το κεφάλαιο.
- Και μιας και καταπιαστήκαμε με τόσα ερωτηματικά να τελειώσουμε με ένα τελευταίο: **?Και εμείς?**
- Το Παγκάκι και Εκδόσεις των Συναδέλφων είναι δύο μικρές συνεργατικές. Τι σχέση έχουν με τόσο μεγάλα ζητήματα όπως εξεγέρσεις που τάραξαν και άλλαξαν μια ολόκληρη ήπειρο ή με την αμφισβήτηση του κράτους ως μορφή οργάνωσης των κοινωνιών? Σε αυτό το ερώτημα έχουμε –ελπίζουμε- κάποιες μικρές απαντήσεις.
- Υπάρχουμε γιατί εμπνευστήκαμε από αυτά τα κινήματα
- Στον οραματικό μας λόγο υπάρχει η πολιτική επιθυμία της αυτονομίας. Στην πολιτική μας πράξη προσπαθούμε να αποδείξουμε ότι είναι εφικτή αυτή η αυτονομία.

- Πιστεύουμε ότι οι ζωές μας και ο κόσμος μπορεί να αλλάξει μόνο από τα κάτω. Από μας τους ίδιους, όποιοι και αν είμαστε κάθε φορά αυτοί οι «εμείς». Γι' αυτό έχουμε οργανωθεί ως κollectίβες εργασίας, ως πολιτικά υποκείμενα, και όχι απλώς ως μια παρέα φίλων που θέλει να βγάλει τα «προς το ζην»
- Δίνουμε βήμα λοιπόν σε αυτή τη συζήτηση σήμερα για να γνωρίσουμε το «εμείς» των από κάτω της Λατινικής Αμερικής. Και με την επιθυμία, την πολιτική επιθυμία να μάθουμε και να εμπνευστούμε μια φορά ακόμη